

UKOFWAKO UKUFUMA KWIULU

Aka Kalibuku Kalilembelwe Kui
Ba Watson Goodman

Takuli Ukusitisa Kabupe Lukoso

UKOFWAKO UKUFUMA KWIULU

Mulikaka akabuku aketwa ati “ukofwako ukufuma kwiulu”, mulilembelwe amasiwi afumine mwibaibolo. Ukulingana nefisambililofyakako ndukucetekela ati ukubulisisya ukuwamisye ukwamumalembo li baibolo iline.

Isiwi “IyaBaLes’a lilafuma kwiulu” kabili icine lilofwako ukwakuti abantu abo abali nesoni necilaka icakufwaya ukulungama. Ili umuntu alapila, nekuleka ifyakubifya, nekwita BaSikulu Yesu Klistu ukwikala mumutima wakwe, neku cetekela mumutima wakwe onse kuli BaSikulu Yesu Klistu, ati bakupulusya bakwe BaSikulu bakalifisulula abene kuliye nekubikamo ukusangalala nebutende. Bwabo mumutima wawakucetekela. Nimu 1937, elinacetekele muli BaSikulu kabili ukufuma ifyo nekufika naino imindi nsingonala ubwana bwankashi ubuweme naba Sikulu. Kani taungalapila kulibalesa ati Bakupulusya Bobe Kabili atiniba Sikulu nakupapata bukumo bwenka buno Ulipele.

—Watson Goodman (1920-2002)

Sombi wâLesâ wâlukulanjisyâ uwutemwe bwaŵo aŵene ubwaku-li fweŵo, pakuti ili tucili wumbifi, wâKlistu wâlituftwilile.

—AŵaLoma 5:8

Lomba ili tacingafika icitenje camuciluko, wâYesu wâliisiŵile ati impindi yanjî yaisa iyakufuma-mo neŵo mucalo capansi nekuya kuli wâTata; kawili pakuti ŵo wâlukuŵatemwa aŵantu wâŵo aŵali mucalo capansi, wâliŵa-temenwe ukufika nakumpindi iyakupela-ko.

—Yoane 13:1

Nebwakufuma kuli wâYesu Klistu, imboni iyakucetekelwa, umu-ŵele uwakutango'kufyalwa paŵa-

fwile, uwakwikalika imfumu isya-mucalo capansi. Kuli wâŵo aŵalukututemwa, aŵatukakulwile ku-kuŵifya kwesu nemilopa yaŵo.

—Ukufisulula 1:5

Pakuti wâLesâ wâlitemenwe aŵapacalo capansi ukwakuti, fyo-pele filya wâliposele Umwana wa-ŵo uli enka, ati aŵantu ŵonse, ulukupema-mo muli ye taakona-lwa, yo; sombi ati akalukuli ne-Mweo uwamuyayaya. —Yoane 3:16

WâYawe wâlîbwenekela kuli ne-ŵo akalekale, nekulaŵila ati, Cinenene nalukukutemwa neŵute-mwe ubwamuyayaya; pakuti pali fyefyo nakukula kun-kumbu sya-kulelesa.

—Jelemiya 31:3

Kaŵili ukwakuŵulo'kupicisya icamfiso icakupala-ŵaLesu ciku-lu: eŴaŵo, aŵabwenekela mumu-nefu, aŵalunjicilwe muMupasi, aŵabwenwe kuŵkalamba isyakwi-ulu, aŵatulisiwe mumisyoŵo ya-ŵantu, aŵacetekelwe mucalo ca-pansi, aŵapokelwe kwiulu muŵu-leme. —1 Timote 3:16

Pakutanga lukoso epo lyali iSiwi; ilyo-Siwi lyali naŵaLesu; iSiwi lyopele eŵaLesu. Nalyo iSi-wi lyaliŵele munefu, nekulukwi-kele pakati pali fweŵo, . . . iliiswi-le uluse naŵucine. —Yoane 1:1 na 14

Lomba fyonse'fi fyaisa-kwika-la, ati fikapelelwe pamo nemasiwi

ŵalaŵile ŵaSikulu muwakusimi-ka, ati:Ŵoneni! Umusice uswetele akaŵa nepafu, nekufyalo'mwana umwalalume; Penka ŵakamwili-ke'sina lyakwe niŵaImanweli, il-yakwaluka ati niŵaLesu aŵekele nafweŵo. —Matayo 1:22, 23

Neŵo naŵaTata tuli ŵamo.

—Yoane 10:30

ŴaYesu nekumwasuka ati: Fili-po, neli naikala nenu impindi itali pano, penka taunjisi neŵo? Uyo uwambwene neŵo, kale aŵabwene naŵaTata; mbasyani ulukunjipu-sisya ati—Mutulanjisye ŵaWisi-nwe? Tolukucetekela ati—Neŵo ndi muli ŵaTata, naŵo ŵaTata ŵali muli neŵo? —Yoane 14:9, 10a

Awantu wonse ukasuminina ati
waYesu Mwana waWaLes, waLe-
sa waliikele muli ye, naye uyo alii-
kele muli waLes. —1 Yoane 4:15

Nayo inkalamba yalimwasucile
ati: Umupasi Uswetelele ukesa
pali weŵo, nemakosa aWaŵo A-
ŵacilile akakusesemucila; kaŵili,
pakuti pali fyefyo, uyo ukafyalwa
akelikwa ati Uswetelele, Mwana
waWa-Les. —Luku 1:35

Pakuti twafyalilwa umwana,
twapelwa kaŵili umwana umwa-
lalume; lomb neŵufumu ŵukalu-
kuli pacifusi cakwe, nesina lya-
kwe nalyo likelikwa ati: NiKa-
mpenga wakukanamana, niLes

wamakosa, niWisifwe wamuyaya-
ya, niMfumu yaŵutende.

—Yisaya 9:6

Lomba, ili acilaŵila, ikumbi ili-
tuŵile lyaliŵasesemucile: lomb
nesiwi ilyafumine mwikumbi ati:
Uyu Mwana wanji untemenwe,
muli ye emu ndukusanagalala; mu-
lukumumfwa. —Matayo 17:5

WaYesu nekumwasuka ati: Uli-
mubwene (unwana waBles), ka-
ŵili eye ulukwambala nakwe.

—Yoane 9:37

Pakuti muli (BaKlistu Yesu) ŵo
emo mwikala funwefunwe wonse
uwaŵulesa mumuŵili.

—AŵaKolosai 2:9

Naye umwanakasi alilawile kuli wo ati: Ndiisi ati waMasaya wake-sa, awo wopele awelicilwe ati ni-waKlistu; penka pakwisa wo, wa-katufisulwila ifintu fyonse. Wa-Yesu walilawile kuli ye ati: Enine-wo, nendukulawila kuli wewo.

—Yoane 4:25, 26

Naŵo waYesu nekuwaasuka ati: Neŵo eneSinkwa waMweo. A-wantu wonse ulukwisa kuli neŵo, taakomfwa-po insala neli limo; fyopele'fyo ulukucetekela kuli neŵo taakomfwa-po neli cilaka co-nse insiku syonse. —Yoane 6:35

Ili nciikele mucalo capansi, ni-neKutuwa ukwamucalo.

—Yoane 9:5

Naŵo walilawile kuli wo ati: Mweŵo mulitulile pansu; neŵo nditulile kwiulu; mweŵo muli wa-mucalo cino; neŵo nsili wamucalo cino. . . . WaYesu nekulawila kuli wo ati: Cine cine, ndukumuŵuleni ati, ili taangaŵa-po Ablaamu, lomba neŵo epo NDI.

—Yoane 8:23 na 58

WaYesu walilawile kuli ye ati: Neŵo eneKuŵuka, eneMweo; uyo ulukupema-mo muli neŵo, nanga-ŵa ati akafwe, akalukuli nemweo.

—Yoane 11:25

Mulangewa ati nimweŵaSambi-si, pambi ati niŵaSikulu; ifyo mulukulawila bwino, pakuti ifyo efi ndi.

—Yoane 13:13

Penka waliawulile amawumba awantu ati ikaleni pansi pacani; nawo waliwulile wasinkwa awo wasanu nesaŵi ilyo liwili, nekula-kamina mwiulu, nekucindika; lombamba nekufikumala, nawasinkwa nekuwapela awasambile, nawo awasambile nekwaŵila amawumba ayo. Lomba wonse walilile nekwi-kuta. Penka'po walitolele ifyaku-macile-ko ifyasyele-po ututundu ikumi natuwili. —Matayo 14:19-20

Simoni naye aliwaasucile ati: MweŵaSikulu twalukupyunga uwusiku wonse, tatwaikesye-po neli kantu: nangaŵa nifyefyo, pakuti pesiwi lyenu, nakuteyo'to-

mbe. Penka ili wacitile' fyo, walii-kesye amasaŵi aenji makosa, netombe twaŵo twalukufwayo'-kuputaka. —Luku 5:5, 6

Lomba awantu waŵili impofu syalii-kele mumbali yansila. Ili syaumfwile ati waYesu walukupita, syaliwilicisye ati: MweŵaSikulu, mutucitile'ŋkumbu, mweŵana wakwe Dafidi? . . . (Yesu ati:) Mulukufwaya ati ncite'ndo kuli mweŵo? Nasyo syalilaŵile kuli ŵo ati: MweŵaSikulu, ati amenso esu asiwulwe. Nawo waYesu waliwele neŋkumbu, nekusitintila pamenso: lombamba impindi iyo yopele, syalipokele ukulaŵa kwasiko, nekuwalo-nda. —Matayo 20:30 na 32b-34

6 BAYESU KLISTU BALENGESI KABILI NIBA SIKULU

Pakuti muli wô emo fyalenge-lwe ifintu fyonse, nefyamumaulu, nefyapacalo, nefintu ifiwoneka, nefintu ifitafiwonwa, kani mate-wê awufumu, kani niwuwisikulu, kani wufumu, kani wukulu; ifintu fyonse fyalilengelwe muli wô napakuti pali wô. —AwaKolosai 1:16

Ifintu fyonse fyalilengelwe kuli lyo; kawili apakuwula lyo, tapalengelwe ifilengelwe neli cimo.
—Yoane 1:3

WaLesa . . . popele apapelele insiku isi walilawile kuli fwe wo muWana wawo, awo waikalicile nimpiani yafintu fyonse, kuli wo

kawili eko wacitile impindi syamuyayaya. —AwaEbeya 1:2

Pakuti pali fyefyo, icikoto ica-walsilaeli conse ciisiwe icine ati waLesa waliwekalicile awo-wa Yesu, awa mwatalicile, niwaSikulu naka-wili niwaKlistu.
—Ifyacitilwe 2:36

Pakuti pali fifi waKlistu wali-fwile, nekwikala liwili nemweo, ati wawe niwaSikulu wawafwile newalawi.
—AwaLoma 14:9

WaLesa walitekenye pakulayana, muli wo emo mwaitilwe mu-kwambala kwaWana wawo, wa-Yesu Klistu, waSikulu wesu.
—1 AwaKolinto 1:9

BAYESU KLISTU EBASOLOLWESI BAFINTU FYONSE 7

Sombi weŵo, mbanindo umwe-
welo' mukwanu? . . . Pakuti fwe-
nse tukemakana peteŵe lyaŵaLe-
sa ilyakusololola. —AŵaLoma 14:10

Naŵo ŵaWisi taŵasololola imi-
landu yaŵantu, neli nipamuntu u-
mo, sombi ŵo ŵalimupele Umwa-
na waŵo ukusololola konse.

—Yoane 5:22

Ndukukulapisya, pamenso aŵa-
Lesana napamenso aŵaKlistu Yesu,
aŵakasololola neŵalaŵi neŵafwi-
le, nakukuŵoneka kwaŵo naku-
wufumu bwaŵo. —2 Timote 4:1

Sombi pakwiso'Mwana waMu-
ntunsi neŵuleme bwakwe, pamo
neŵkalamba syonse, lombaa akeka-

la peteŵe lyaŵuleme bwakwe. Pe-
nka pamenso akwe pakaŵungana
imisiyoŵo yaŵantu yonse; lombaa
akaŵalekanya kotinifyopele'fyo
ifi asilekanya umwembesi imbele-
le nembusi. —Matayo 25:31, 32

Ifintu ifyo fikaŵa pakasuŵa a-
ko ako ŵaLesana ŵakasololola kuli
ŵaYesu Klistu ifyakumfiso ifya-
ŵantu, kotinifyopele'fyo ifi nsi-
mika muCeŵo Iciweme.

—AŵaLoma 2:16

Popele ŵalitufundile ati tutuli-
sye kuŵantu, nekusimika ati aŵa
eŵaŵo aŵasalulwilwe kuli ŵaLe-
sa ukwikala ŵakusololwela-mo a-
ŵalaŵi neŵafwile.

—Ifyacitilwe 10:42

8 UKULUBUKA KUPITILA LUKOSO MULI BAKLISTU

Neŵo eneMulyango: uyo ukenjila-po pali neŵo akapuluka; naye akalukwinjila, nekulukufuma, nekulukusange'cembelelo.

—Yoane 10:9

Kumfwa ŵaYesu ŵalaŵila kuli ye ati: Neŵo eneNsila, eneŴucine, eneMweo; papo'muntu uwakwisa kuli ŵaTata, apakuŵula neŵo.

—Yoane 14:6

Pakuti pali fyefyo epo nalaŵila kuli mweŵo ati—Mukafwila-mo mukuŵifya kwenu; pakuti kani tamulukucetekela ati NDI, icine mukafwila-mo mukuŵifya kwenu.

—Yoane 8:24

Popele pakuwaminina ŵaliŵele ŵakuŵalengela ukupuluka ukwa-

muyayaya ŵonse aŵaŵomfwisya.

—AŵaEbeya 5:9

Sombi, pakuti paluse lwaŵo, ŵo nekulungama pakuti pakuluŵuko'ko ukuli muli ŵaKlistu Yesu.

—AŵaLoma 3:24

Pakuti pali fyefyo kaŵili, ŵalii-si ukuŵapulussye'cinenene aŵo aŵapalamina kuli ŵaLesu muli ŵo, pakuti ŵalekala nemweo insiku syonse mukuŵalaŵilila.

—AŵaEbeya 7:25

Muŵantu ŵambi ŵonse neli umo tamuli-po ukupuluka; pakuti kaŵili pansu pano tapali-po isina limbi iliilicilwe kuŵantu ilyelelwe fweŵo ukupulucila-mo.

—Ifyacitilwe 4:12

UKULUBUKA KUPITILA LUKOSO MULI BAKLISTU 9

Sombi mweŵo muli ŵaŵo muli ŵaKlistu Yesu, aŵaŵele kuli fweŵo mano afumine kuli ŵaLesi, kulungama, kuswetelela, kuluŵuka.
—1 AŵaKolinto 1:30

Aŵaliposele pakuti pali fweŵo, ati ŵakatuluŵule fweŵo kukuse-ndama konse, nekuliswesesia aŵantu aŵakwikala ŵuŵoni bwaŵo, aŵakukonsyo'kucite'fiweme.
—Tito 2:14

Nekulukuwatota ŵaWisifwe, aŵatuwamisye mukwaŵana naŵo uŵupyani bwaŵalungeme aŵali mukutuŵa; aŵatupulwisye kuma-kosa amfini, nekutwalwila kuŵu-

fumu bwaŴana ŵaŵutemwe bwaŵo. Muli ŵo tuli nekuluŵuka kwe-su pakuti pamilopa yaŵo, ekufitu-lucilwa kwakuŵifya kwesu.
—AŵaKolosai 1:12-14

Pakuti Umwana waMuntunsi waliisile mukufwaya-fwaya neku-fipulusya ifyaluŵile. —Luku 19:10

Naŵo ŵaliimbile ulwimbo lwaŵukumo, ati: Mweŵo mulielelwe ukupoke'buku nekwifununa pa-twisiŵilo twalilyo; pakuti mwaliipailwe, nekuŵolila ŵaLesi kumilopa yenu aŵantu aŵaŵena ŵonse, aŵamilaka yonse, aŵamikoka yonse, aŵamisyoŵo yonse.
—Ukufisulula 5:9

Tanje cine lomba, ili tulunjici-lwe wukumo kumilopa yaŵo, tukapuluka kuwukali bwaŵaLesapakuti pali ŵo. —AŵaLoma 5:9

Muli ŵo tuli nekuluwuka pakuti pamilopa yaŵo, ukufitulucilwa kwafyakuwifya, koti wuwile bwaluse lwaŵo. —AŵaEfesa 1:7

Pakuti iyi milopa yanzi, iyakulayana kwaŵukumo, iyakupokomokela aŵenzi, kukulekelela kwafyakuwifya. —Matayo 26:28

Pakuti muliisi ati tamwalubwi-lwe kukwikala kwenu ukwalukoso ukwapokelwe kuli wawisinwe, kufintu ifiwola, kwisilifa neli nikule nikwigolide, teko; sombi mwalilu-

bwilwe kumilopa iyamakweŵo apatali, koti yamwana wambelele uwakuwule' cisemba neli kuwipa konse, eyaŵaKlistu.

—1 Petilo 1:18, 19

Sombi kani tulukwenda mukutuŵa, koti nifyopele'fyo ifi wali mukutuŵa ŵo, tulaambala bwino fwense, kawili imilopa yaŵaYesu Klistu umwana waŵo ilatuswesya kukuwifya konse. —1 Yoane 1:7

Tanje cine imilopa yaŵaKlistu, aŵaliposele aŵakuwulo'mulandu kuli ŵaLesamuMupasi uwamuyayaya, ikatufya wacimanga wenu, ukuleke'milimo ifwile, nekulukupyunjila ŵaLesawaMweo!

—AŵaEbeya 9:14

Pakuti nikuluse mwapulucile pakuti pakucetekela; kaŵili uko takufumine kuli mweŵo mweŵene, koku; nimpese iyafumine kuli ŵaLesā; takuli kwamilimo, ŵengesa kulitota aŵantu ŵonse neli umo. —AŵaEfesa 2:8, 9

Lomba, pakuti tulilunjicilwe kukucetekela, ngatwikale neŵute-nde naŵaLesā pakuti pali ŵaSikulu ŵesu Yesu Klistu.

—AŵaLoma 5:1

Sombi utu tulilembelwe ati mucetekele ati ŵaYesu niŵaKlistu, Aŵana ŵaŵaLesā; nakaŵili ati pakucetekela mukaŵe nemweo mwisina lyāŵo. —Yoane 20:31

Naŵo ati: Ulukupema-mo muli ŵaSikulu Yesu, eli ukapuluka, weŵo neŵamuṇanda yoŵe.

—Ifyacitilwe 16:31

Pakuti ifintu fyonse icifyelwe kuli ŵaLesā cilakomeke'calo capansi; kaŵili ukucilo'ŵukali ukwakomekele icalo capansi niku-ku, ukucetekela kwesu.

—1 Yoane 5:4

Pakuti pali fyefyo ŵaliŵepwisyē ati: Mbefyo, tucite syani ati tulukucite'milimo yaŵaLesā? ŴaYesu ŵaliŵaasucile ati: Imilimo yaŵaLesā niyi, ati mucetekele muli woyo uyu ŵatumine.

—Yoane 6:28, 29

Pakuti koti nifyefyo ifi iulu lili peulu pacalo, fyopele'fyo inkumbu syaŵo isyakuŵalukuŵatina sikulu. Sombi inkumbu syaŵaYawe syalitaticile akale lukoso, kawili sikalukuli insiku pee pali ŵaŵo aŵalukuŵatina, nekulungama kwaŵo nako kukalukuli kuŵana ŵaŵana ŵaŵo.

—Amasamo 103:11, 17

Ŵalicindeme ŵaLesā . . . ŵaWisifwe ŵankumbu, ŵaLesā ŵakusangalasya konse.

—2 AŵaKolinto 1:3

Mbaniŵanani niŵaLesā koti nimweŵo, aŵalukufitulucila ukusendama, nekupita lukoso pakupulaisya kwaŵakusyala-po ŵaŵu-

pyani bwaŵo? Taŵalukulaminina ukukalipa kwaŵo, pakuti ŵalukutemenwa muluse. —Mika 7:18

Pakuti inkumbu syenu sikulu isicilile napamaulu, ŵucine bwenu naŵo ŵulafika nakwiulu lukoso.

—Amasamo 108:4

Ninkumbu syaŵaYawe ati tatulicilwe, pakuti ifyaluse fyaŵo taticileka-po. Fyaŵukumo incelo syonse; ukucetekelwa kwenu kukulu.

—Imisowa 3:22, 23

Tekumilimo iyamukulungama, iyi twacitile fweŵene, koku, sombi koti ninkumbu syaŵo, ŵalitupulwisye pakuti pakusamfya kwakufyalwa liŵili nekuŵusya kwaMupasi Uswetelele. —Tito 3:5

WāYawe ati: Iseni lomba, nga-tuliambawisye pamo fweŵene na-ŵene; nangaŵa'ti ukuŵifya kwe-nu kulikasicile cee, kukatuŵa tuu koti candwa; nangaŵa'ti kuli cee koti milopa, kukaŵa koti masako ambelele ukutuŵa. —Yisaya 1:18

Umupasi newakuupwa ŵaluku-laŵila ati: Iseni! Uyo uwakumfwa ngaalaŵile ati: Iseni! Uyo uli necilaka ngaese. Nawoyo naye ulukufwaya ngaapoke amenda amweo akupa lukoso. —Ukufisulula 22:17

Umfweni mweŵo mwense muli necilaka, mwise kumenda; nawoyo utaakwete-ndalama; mwise, muule, mulye; icine mwise, muule imfaina nemandili apakuŵule'

ndalama, apakuŵulo' muulo.

—Yisaya 55:1

Lomba pakasuŵa akakupela-ko, akasuŵa akakulu akacitenje, ŵa-Yesu ŵaliimakene, nekuŵilicisya ati: Kani pali umuntu uli necilaka, ngaese kuli neŵo, anwe!

—Yoane 7:37

Sombi ŵaYesu, ili ŵafibwe-ne'fyo, ŵalifitilwe, nekulaŵila kuli ŵo ati: Tulekeni utwanice, ati twise kuli neŵo, tekutukanya; pakuti Uŵufumu bwaŵaLesu ŵuli kutwakuŵe'fi.

—Mako 10:14

Iseni kuli neŵo, mwense mwe-mwakatala kumilimo nefipinto ifilemene; eli nakumupeleni ukutunya. —Matayo 11:28

14 TALI NIBONSE ABANTU ABALI BANA BABALESA

Awana wawalesa newana wamusensesi walibwenekela muli fi: ati awantu wonse utaacite'filungeme taali wakuli walesa, neli niwoyo utaatemwo'mukwaŵo.

—1 Yoane 3:10

Pakuti wonse aŵo awatanjiliwa kuMupasi wawalesa, aŵo wana wawalesa. Pakuti tamwapokele umupasi wawukalume ukumbwesesyeni kukutina; sombi mwalipokele Umupasi wakupyanikwa, muli wo emo tulila ati: Aba! Tata!

—AwaLoma 8:14, 15

Ati mukalukuli wakuwule'milandu, waswetele, wana wawalesa awakuwule'fyewo mukati mucite-

ntekwa icisendeme icikonkomene, muli co emo muwoneka koti fya-kutuwa mucalo capansi.

—AwaFilipoi 2:15

Pakuti pali fyefyo, walesa ati: Fumeni-mo muli wo, mulukulekene naŵo; tekukuma-ko kucintu ici-wipile neli cimo, eli nkamupokeleleni, nekulukuli ninewa Wisinwe, namweŵo mukalukuli muli wana wangi awalalume newanakasi. I-fyo efi walaŵile waSikulu awamakosa onse. —2 AwaKolinto 6:17, 18

Sombi aŵo wonse awawapokelele, aŵo waliwapele amakosa akuwa wana wawalesa; ekuli waŵo awalukupema-mo mwisina lyaŵo.

—Yoane 1:12

Lomba ifyakucita ifyakumune-
fu filibwenekele, nififi: uŵucende,
neŵucencemesi, nefiŵipile, neku-
kumbwo'kuŵipile, nekupupe'fi-
ŵumbwaŵumbwa, neŵufwiti, ne-
kufitilwa, neluŵo, nekulitota, ne-
kukalipa, nefyakwaluka, nekuto-
sya, nekulekane' mipaka, nefika-
ni, nekwipaya'wantu, nekupe-
ndwa, neŵupupa, nefyakuŵe'fyo.
Ifyafyefyo ndukumuŵuleni limo,
koti nifyopele'fyo ifi namuŵulile-
ni nekale, ati: Aŵo aŵalukucite'fi-
ntu ifyakuŵe'fyo tesi ŵakapyane
Uŵufumu bwaŵaLesa.

—AŵaGalatya 5:19-21

Ngatulukwenda nekutekanya
koti nipakasuŵa; tekulukwenda

muli ŵupumpunta namukepend-
wa, neli nimuŵucencemesi namu-
fyaŵunama, neli nimuluŵo namu-
ŵukwa, koku. Sombi ngamufwale
ŵaSikulu Yesu Klistu; tekulangu-
lucila limo umunefu, ukulukucita
koti kukumbwa kwauko.

—AŵaLoma 13:13, 14

Isyamo kuli ŵaŵo aŵaŵuka u-
lucelocelo mukulonda ifyakunwa
ifiŵilile, nekulukunwa ukufika na-
kuŵusiku, ili silukuŵapenda imfa-
ina.

—Yisaya 5:11

Tekulola imfaina ili ikasicile, ili
ibwenesya umusango waiko mu-
ŋkomeci, ili iminwa ukutesimine;
pakupela-ko ilasuma koti ninsoka.

—Ifisimpi 23:31, 32a

Naŵo kaŵamweŵa ati: Ulukutemwa ŵaSikulu Lesa woŵe, nemutima woŵe wonse, nemupasi woŵe wonse, nemano oŵe onse! Ilyo efunde lyakucila uŵukulu, ilyakutanga. —Matayo 22:37, 38

MweŵaSambisi aŵaweme, ŋkacite'ndo ati ŋkapyane Umweo wamuyayaya? Naŵo ŵaYesu ŵalilaŵile kuli ye ati: Mbanindo ulukunjilika neŵo ati uweme? Tapali-po umuntu uweme, sombi ŵamo ŵeŋka, eŵaLesa. Uliisi amafunde ati: Tekwipayo'muntu, Tekucito'ŵucende, Tekwiŵa, Tekusimika ifyaŵufi, Tekutumpaika, Ucin-dike ŵawiso naŵanoko. Naye nekuŵaasuka ati: MwewaSambisi,

ifyo fyonse nalukufilama ukufuma kumpindi yaŵusaŋkwa bwanji. Lomba ŵaYesu, pakumutontomeka, ŵalimutemenwe, nekulawila kuli ye ati: Sombi icintu cimo eci tokwete-po; uye, ufiule fyonse'fyo ifi uli nafyo, uŵapele aŵapengele, eli ukaŵa nemaŵoni kwiulu; penka wise, wimye umutaliko, ulukundonda. Sombi aliumfwile insoni pakuti pamasiwi ayo, nekufuma ili aŵombomano'kwakuti; pakuti ye ali nemaŵoni aenji. —Mako 10:17b-22

Pali insila iyi eŵa umuntu ati ilungeme, sombi ukupela kwaiko ninsila syalufu. —Ifisimpi 16:25

Tekutumpaikwa; wâLesâ taâwâ-pufiwa; pakuti ifi âwâyala umuntu, fyopele'fyo kaâwili akalongela.

—AâwaGalatya 6:7

Mwetwana twanji, wemutumpa-ikenî âwantu wânse neli umo. Uyo ucite'filungeme eulungeme, koti nifyopele'fyo ifi wâlungeme wô. Uyo ucite'fiwîpile ewakumusense-si; pakuti umusensesi alaâwîfya na-pakutanga ponse.

—1 Yoane 3: 7, 8a

Kani tamwisi ati âwasendeme taâwakapyana Uwufumu bwaâwa-Lesâ? Tekutumpaikwa: neli wâcencemesi, neli wâkupupe'fiwumb-wâwumbwa, neli wâwucende, neli wâkuliwîfya, neli wâlalume âwa-

kuwîfiansyanya neâwalalme âwa-wâwâwô, neli niâwasilumfundi, neli wâkulukuli nelunkumbwa, neli wâkupendwa, neli wâkutongala, neli wâkukakatisya ukwakwiwâ, wânse âwô taâwakapyano'Wufumu bwaâwaLesâ.

—1 AâwaKolinto 6:9, 10

Âwantu wânse neli umo emutu-mpaikenî nemasiwi alukoso: pakuti kufintu ifyo kulafuma ukukali-pa kwaâwaLesâ ukwapaâwana wâ-kupulaisya.

—AâwaEfesa 5:6

Pakuti kani umuntu, uli walukoso, alukulilangulucila ati ndi mukulu, uyo alukulitumpaika.

—AâwaGalatya 6:3

Pakuti pali fyefyo, fili koti nififi ati: pakuti pamuntu umo, ukuwifya kwaliinjile mucalo capansi, nemfwa nayo pakuti pakuwifya; popele apo nemfwa yalikumene kuwantu wonse, pakuti wonse waliwifisye.

—AwaLoma 5:12

Popele apo ukukumbwa, pakwimita, kulafyalo'kuwifya: nekuwifya nako, pakukula, kulafyale'mfwa.

—Jakobo 1:15

Pakuti ukulukufilanguluka ifyakumunefu nimfwa; sombi ukulukufilanguluka ifyakuMupasi mweo newutende. Pakuti ukulukulanguluka ifyakumunefu wupa-te kuli waLesi, pakuti takukomekwa kwifunde lyawaLesi; kawili

takwisi ukukomekwa.

—AwaLoma 8:6, 7

Umutima wakuwifya eukafwa. Umwana umwalalume tekuti akapinte ukusendama kwaawisi; nawo awisi kawili tekuti wakapinte ukusendama kwamwana. Ukulungama kwaulungeme kukalukuli pali ye; kawili ukuwifya kwambifi kukalukuli pali yo.

—Esiceli 18:20

Pakuti uyu-mukwanu walifwile, pano awuka; waliluwile, pano awonwa.

—Luku 15:32b

Uyo ukonsya mukulungama akafika kumweo; uyo ulondelela ifyakuwifya akafika kumfwa yakwe umwine.

—Ifisimpi 11:19

Uwasimicilwe ati Mwana waŵa-
Lesa nemakosa, koti Mupasi wa-
kuswetelela, kukuŵuka kwaŵa-
fwile, eŵaYesu Klistu ŵaSikulu
ŵesu.
—AŵaLoma 1:4

Lomba, pakulaŵile'fyo, ŵaliŵi-
licisye nesiwi'likulu ati: Lasalo,
fumamo! Newafwile alifumine,
umwakacilwe kumolu nakumaŵo-
ko nensalu isyapamfwa; napame-
nso palikacilwe-po necitambala.
ŴaYesu ŵalilaŵile kuli ŵo ati:
Mukakululeni, alukuya!

—Yoane 11:43, 44

Naŵo nekupalamina, nekutinti-
la-po pamuseŵa; penka aŵo aŵa-
pintile nekwimakana. Naŵo ŵaSi-
kulu ati: Wemusankwa ndu-

kukuŵula ati: Ŵuka! Penka uyo
uwafwile alianducile, nekutatiko'-
kulaŵila.
—Luku 7:14, 15a

Pakuti pali fifi ŵaTata ŵaluku-
ntemwa neŵo: pakuti ndukuupo-
so' mweo wanji, ati ŋkaupoke
liŵili. Tapali-po umuntu uwakuu-
pokolola kuli neŵo; sombi nine-
mwine ndukuuposa. Ndi nemako-
sa akuuleka; kaŵili ndi nemakosa
akuupoka liŵili. Ifunde'lyo nalili-
pokele kuli ŵaTata.

—Yoane 10:17, 18

EnewaMweo; kaŵili nalifwile,
popele ŵona! ndi nemweo uwamu-
yayaya. Amen. Kaŵili ndi nemfu-
ngulo syamfwa nesyakuSyeoli.

—Ukufisulula 1:18

Tekwikala naŵalesa ŵambi pa-menso anji.

Tekulicitila ifiŵumbwaŵu-
mbwa, ifyakupalana nefyakwiulu,
neli fyapacalo capansi, neli fya-
mumenda amunsi mucalo; tekuti
winamisye kuli fyo neli kufipyu-
njila, tau . . . .

Tekulape'sina lyaŵaYawe Lesa
woŵe ukwakuŵepa; pakuti ŵaYa-
we tesi ŵamweŵe ati wakuŵu-
lo'mulandu uyo uwakulape'sina
lyaŵo ukwakuŵepa.

Languluka akasuŵa kasabata,
mukukatonda, koti nifyefyo ifi
ŵakufundile ŵaYawe Lesa woŵe.
Ukalukupyunga nekucite'milimo
yoŵe yonse ukukumana insiku si-

sanu nakamo . . . .

Utote ŵawiso naŵanoko, koti
nifyefyo ifi ŵaYawe Lesa woŵe
ŵakufundile . . . .

Tekwipayo'muntu, koku.

Neli kucito'ŵucende, tau.

Neli kwiŵa, koku.

Neli kumuŵepelo'muŵyoŵe,
yo.

Neli kucito'luŋkumbwa umuka-
si wamuŵyoŵe; neli kufwaisya
iŋanda yamuŵyoŵe, neli liŵala
lyakwe, neli ŵantu ŵakwe aŵala-
lume neŵanakasi, neli niŋombe
yakwe, neli nimbongolo yakwe,
neli cintu cimbi icili camuŵyoŵe.

—Ndutelonomi 5:7-21

Pakuti amenso aŵo ali pansila syamuntu, naŵo ŵalaŵona i-nyendo syakwe syonse. Tapali imfinsi, neli cinto camfwa, umo ŵa-ŵagafisamina-mo aŵacito'kusenda-ma.
—Jobo 34:21, 22

Kani umuntu aŵagafisamina muntu mwamfiso, nanewo nekuŵulo' kumuŵona? efilukulaŵila ŵa-Yawe. Kansi nsilikumene paa iulu necalo capansi? efilukulaŵila ŵa-Yawe.
—Jelemiya 23:24

Kani ŵkemine mwiulu, mopele umo muli mweŵo; kani ŵkaansike uŵulo bwanji muSyeoli, ŵoneni umo emo muli mweŵo. Lomba nemfinsi yonse taimufisileni, sombi

uŵusiku ŵulatuŵa koti kasuŵa: Imfinsi nekutuŵa fyonse fimo ku-li mweŵo. —Amasamo 139:8 na 12

Amenso aŵaYawe ali ponse ponse, ili aceta aŵakuŵifya newaku-wamya.
—Ifisimpi 15:3

Kaŵili tapali-po icintu icilenge-lwe icitacibwenekele pamenso aŵo; sombi ifintu fyonse fili apa-swetele lukoso, filifisulucile pamenso aŵaŵo aŵo tuli naŵo nemulandu.
—AŵaEbeya 4:13

Pakuti tapali-po icintu icifisilwe icitacikafisuluka, neli camfiso icitacikomfwanika nekuŵoneka apa-swetele.
—Luku 8:17

UMULANDU WAMUYAYAYA UWABANTU ABAKUPUFYA BALESa

Umwana waMuntunsi akatuma ingkalamba syakwe; isyo sikaŵunganya ukufifumya muŴufumu bwakwe ifintu fyonse ifyakulitutura-ko, neŵantu ŵonse aŵakucito'kusendeme; nekuŵaposa muca-ka camulilo. —Matayo 13:41, 42a

Imbifi sikabwelela kuSyeoli, Incine imikoka yaŵantu ŵonse aŵaluŵa-ko ŵaLesA. —Amasamo 9:17

Aŵo ŵakafuta umulandu waŵo ekonalwa kwamuyayaya, ukuŵatamfya pamenso aŵaSikulu nakuŵuleme bwamakosa aŵo.

—2 AŵaTesalonike 1:9

Sombi amaulu ali-po ŵukumo necalo capansi filiŵicilwe pakuti

pamulilo kwisiwi lyopele, nekulamwa ukufika nakukasuŵa akakusololola, nakukuŵonala aŵantu aŵapufya ŵaLesA. —2 Petilo 3:7

Popele kani ukuŵoko koŵe kani lukasa loŵe lulakututwisya, ulupinike-ko, ulupose; ukukwelelwa weŵo ati ukenjile mumweo nekuŵkuta neli ŵulema, ukucila napa-
kulukuli nemaŵoko aŵili neli molu aŵili nekuposwa mumulilo kwamuyayaya. —Matayo 18:8

Lomba aŵo ŵakafuma, nekuya kwipensyo lyamulandu uwamuyayaya; sombi aŵalungeme ŵakaya kumweo uwamuyayaya.

—Matayo 25:46

Pakuti w̄aliansicile akasuwa a-ko w̄akasololola-mo ne w̄amucalo ukulungeme kumuntu uyo uyu w̄asalulwile; ifyo w̄alilaile kuw̄antu w̄onse, ili w̄amuw̄usisye pa w̄a-fwile.
—Ifyacitilwe 17:31

WaSikulu w̄aliisi ukuw̄apulunya mufyakwesya a w̄atemwa w̄a-Lesa, nekuw̄alama nemilandu a w̄asendeme ili takangafika akasu-w̄a akakusololola.
—2 Petilo 2:9

Muli fifi emu w̄uwaminine nafwe w̄o u w̄utemwe, ati tuka w̄e nemitima yalupata pakasuwa akakusololola; pakuti koti nifyefyo ifi w̄ali w̄o, nafwe w̄o fyopele'fyo efi tuli mucalo ici.
—I Yoane 4:17

Popele koti nifyopele'fyo ifya-ansicilwe ati a w̄antu w̄alukufwa limo, lomba epakusololola.
—A w̄aEbeya 9:27

Popele imilandu ya w̄afwile yalisololwelwe kufintu ifyo ifyalembelwe mumabuku, koti milimo ya w̄o.
—Ukufisulula 20:12b

Pakuti ukwelelwa ati fwe w̄o fwense tuka w̄oneke pamenso acilye ca w̄aKlistu; ati fwense tuka-poke ifintu ifyacitilwe mumu w̄ili, ... kani fiweme kani fi w̄ipile.
—2 A w̄aKolinto 5:10

Fyopele'fyo fwe w̄o fwense tukalukulitu w̄ila kuli w̄aLesi.
—A w̄aLoma 14:12

Sombi impese yaluse taipalene nekupulaisyo'ko. Pakuti, kani pakupulaisya kwamuntu umo aŵenji ŵalifwile, tanje cine uluse lwaŵaLesā, nempese iyakuluse lwaŵantu ŵamo, ŵaYesu Klistu, fyalifulile kuŵenji. —AŵaLoma 5:15

Pakuti pali fyefyo, tafili koti kufwaya kwaŵantu, neli nikoti kuŵutuka kwaŵo; sombi fili koti mutima waŵaLesā aŵali nenkumbu. —AŵaLoma 9:16

Pakuti ŵaLesā ŵalacicila aŵakulitota, sombi ŵalaŵapelo'luse aŵamitima iyakulicefya.

—1 Petilo 5:5b

Pakuti muliisi uluse lwaŵaSikulu ŵesu Yesu Klistu, ati ŵo aŵa-

ŵile ŵaliŵele ŵapengele pakuti pali mweŵo, ati mweŵo mukaŵe ŵaŵile kukupenga kwaŵo.

—2 AŵaKolinto 8:9

Sombi apo, apafulile ukuŵifya, tanje cine uluse lwalifulile ukwakuti; ati koti nifyopele'fyo ifi kwakomekele aŵantu mumfwa ukuŵifya, fyopele'fyo neluse ngaluŵakomeke kukulungama ukuficilo'Mweo wamuyayaya muli ŵaYesu Klistu ŵaSikulu ŵesu.

—AŵaLoma 5:20b, 21

Popele nemakosa akulu intanji-si syalicitile ŵumboni ubwakuŵuka kwaŵaSikulu Yesu pamfwa; neluse ulukulu lwaliikele pali ŵo ŵonse.

—Ifyacitilwe 4:33

Popele waLesā wālisīsulile impindi syakuwulo'kwisiwā; sombi wukumo walukuwafunda awantu wonse awaponse-ponse ati ngawālapile.
—Ifyacitilwe 17:30

Ndukumuwuleni ati, Koku; sombi kani tesi mukaaluluke, mwense mukonalwa koti nifyopele'fyo!
—Luku 13:3

Alululeni imitima yenu, pakuti Uwufumu bwaKwiulu bwapalamina.
—Matayo 3:2

Lapileni, muwatisiwe mweŵo mwense mwisina lyawaYesu Kli-stu, ukwakulekelela ifyakuwifya fyenu; eli mukapoka impese ya-Mupasi Uswetelele. Pakuti pali fyefyo, lapileni, mwaluluke, ati i-

fyakuwifya fyenu fisimangane; fyopele'fyo sikese impindi syakukosa isyakufuma kuli waSikulu.

—Ifyacitilwe 2:38b; 3:19

Poseni ukusilulula kwenu konse, uko mwasilulwile-mo.

—Esiceli 18:31a

Uyo ufimba-po pakupulaisya kwakwe tekuti asyuke; sombi awantu wonse ukufisulula nekukuleka eukapoka inkumbu.

—Ifisimpi 28:13

Pakuti insoni isyakuli waLesā silalenga ukwalulule'mitima ukwakuleto'kupulusya, ukutakulapilwa-po; sombi insoni isyamucalo capansi silalenge' mfwā.

—2 AwaKolinto 7:10

Sombi kani imbifi yaluluke kufyakuwifya fyaiyo fyonse ifyo yacita, ilame ukufunda kwanji konse, icite'fyo ifyelelwe ifilungeme, icinenene yo ikalukwikala nemweo; tekuti ikafwe, yeyi.

—Esiceli 18:21

Wona, ndiimakene pamulyango, ndukukonkonsya; kani umuntu omfwe isiwi lyanji, esule pamulyango, nkenjila muli ye, nekulukulya nakwe, naye nekulukulya nanewo.

—Ukufisulula 3:20

Uwakuwifya ngaaleke insila yakwe, nembifi nayo ngaileke amangulusi aiyo; yalulucile kuli waYawe, penka wakalukuli nenkumbu pali yo; ngayalulucile kuli

waLesu wesu pakuti wo wakafusya ukufitulucila. —Yisaya 55:7

Pakuti mwe wo kani mula wacite' nkumbu awantu awawifya kuli mwe wo, waWisnwe awakwiulu nawo wakamucitileni inkumbu namwe wo.

—Matayo 6:14

Nawo waYesu, pakuwona ukucetekela kwa wo, walilawile kuli woyo uwakonaicile ati: Wemwana wani, ifyakuwifya fyowe fyafitulucilwa.

—Mako 2:5

Wopele waLesu ewalemesye kuwoko kwa wo ukwalwine ati wekale niMfumu, Wakupulusya, mu kuwapela awaIsilaeli ukwaluluka mumitima, nekufilekelela ifyakuwifya fyawo.

—Ifyacitilwe 5:31

Pakuti uluse lwaŵaLesa lwaŵoneka, ukulukuŵaletela aŵantu ŵonse ukupuluka, nekutufunda ati, pakukana ukupufya-ŵaLesa nekukumbwa ukwamucalo capansi, ukwelelwa twikale ŵamilaŋgwe yamano, ŵalungeme, ŵakupala-ŵaLesa pampindi ino iyaŵukumo. —Tito 2:11, 12

Kamulandakanya ifyakwiulu, tekufilandakanya ifintu fyapansi pacalo. —AŵaKolosai 3:2

Tekulukwambala nemilimo yamfinsi itaikate'fisepo, sombi tanje cine mwisinine. —AŵaEfesa 5:11

Tekulukutemwe'calo capansi neli fintu ifyo ifili mucalo. Kani umuntu alukutemwe'calo capansi,

uŵutemwe bwaŵaWisifwe taŵuli muli ye. Pakuti ifintu fyonse ifili mucalo, ukukumbwa kwamunefu, nekukumbwa kwamenso, nekutaŋgala kwamweo, fyonse' fyo tafili fyaŵa Wisifwe, sombi fyamucalo capansi. —1 Yoane 2:15, 16

Mweŵanakasi ŵaŵucende, tamwisi ati ŵuciŵusa ubwakucalo capansi ŵupate kuli ŵaLesa? Aŵantu ŵonse lomba ulukufwayo'kuŵa ciŵusa caŵantu aŵamucalo capansi, uyo eulukulialula mupate waŵaLesa. —Jakobo 4:4

Kamusamba, muliswesye, mu fumye ukucita kwenu ukuŵipile pamenso anji, muleke ukucite'fiŵipile. —Yisaya 1:16

Kaŵili űkamupeleni umutima waŵukumo, nekuŵika muli mwe-ŵo umupasi waŵukumo; űkafumya mumunefu wenu umutima webwe, nekumupeleni umutima wamunefu. —Esiceli 36:26

Kani muliisi ati ŵo ŵalilunge-me, muliisi kaŵili ati aŵantu ŵonse aŵacite'filungeme ŵalifyelwe kuli ŵo. Tuliisi ati aŵantu ŵonse, ufyelwe kuli ŵaLesa, taawifya; sombi aŵo aŵafyelwe kuli ŵaLesa eŵamulama, popele iyombifi taikuma-ko kuli ye.

—1 Yoane 2:29; 5:18

Pakuti pali fyefyo, kani umbi ali muli ŵaKlistu, ye cilengelwe caŵukumo; ifintu fyakale filipitilile;

ŵona, fyonse filiŵele fyaŵukumo. —2 AŵaKolinto 5:17

Naŵo ŵaYesu ŵalimwasucile ati: Cine cine, ndukumuŵuleni ati aŵantu ŵonse taŵesi ukuŵona Uŵufumu bwaŵaLesa, apakuŵulo'kufyalwa liŵili. —Yoane 3:3

Sombi mwalifisamfisye-ko, sombi mwaliswesesiwe, sombi mwalilunjicilwe mwisina lyawaSikulu Yesu Klistu, namuMupasi waŵaLesa ŵesu. —1 AŵaKolinto 6:11b

Pakuti mwalifyelwe liŵili, kumbuto isiŵola teko, sombi nikumbuto isitasiŵola, mwisiwi lyawaLesa, ilili nemweo, iliikalilila insiku syonse isyamuyayaya, eko mwafyalilwa. —1 Petilo 1:23

UKUFWA KUKUBIFYA UKUBUSIWA MULI BAKLISTU 29

Namweŵo ŵalimusinsimwineni, mwemwafwile pakuti pakupulai-sya nekuŵifya kwenu, . . . nekutu-ŵusya pamo naŵo, nekutwikalika pamo mumaulu muli ŵaKlistu Yesu.

—AŵaEfesa 2:1 na 6

Aŵene ŵalipintile ifyakuŵifya fyesu mumuŵili waŵo pamuti; ati fweŵo, pakufwa ukulukuleko'ku-ŵifya, tungekala nemweo ukulu-kupoka ukulungama. Kumikaka-mbo yaŵo eko mwaŵusiwe.

— 1 Petilo 2:24

Popele lomb kani mwaliŵusi-we pamo naŵaKlistu, kamuluku-fwaisye'fintu ifyakwiulu, ukuli ŵaKlistu aŵekele kulwine lwaŵa-

Lesa. Kamulandakanya ifyakwiu-lu, tekufilandakanya ifintu fyapa-nsi pacalo. Pakuti mulifwile, ne-mweo wenu nawo ulifisilwe pamo naŵaKlistu muli ŵaLesa.

—AŵaKolosai 3:1-3

Popele aŵo, aŵali ŵaŵaKlistu Yesu, ŵalitalicile umunefu pamo nekufwaya nekukumbwa kwauko. Kani tulukwikala nemweo kuMu-pasi, kuMupasi nako ngatulukwe-nda.

—AŵaGalatya 5:24, 25

Koti nifyopele'fyo namweŵo ngamulukuliewa ati tuli ŵafwile kukuŵifya, sombi ŵalaŵi kuli ŵa-Lesa muli ŵaKlistu Yesu.

—AŵaLoma 6:11

Pakuti uyo uŵyala ifyakumunefu wakwe umwine, uyo kumunefu akalongela ifyakonalwa; sombi uyo uŵyala ifyakuMupasi, uyo kuMupasi akalongela Umweo uwamuyayaya. —AŵaGalatya 6:8

Pakuti ukulambulwa kwakuŵi-fya nimfwa; sombi impese yaŵa-Lesa iyakupa lukoso Mweo wamuyayaya muli ŵaKlistu Yesu ŵaSikulu ŵesu. —AŵaLoma 6:23

Koti nifyopele'fyo ifi asuntwile insoka mumpanga Mose, fyopele'fyo neMwana waMuntunsi efi angelelwa ukusuntulwa; ati aŵa-ntu ŵonse ulukupema-mo muli ye akalukwikele nemweo uwamuyayaya. —Yoane 3:14, 15

Uyo ulukupema-mo muMwana euli neMweo uwamuyayaya; sombi uyo utaasuminino'Mwana takawona-po Umweo; sombi uŵukali bwaŵaLesu ŵulukwikala pali ye. —Yoane 3:36

Nawo umweo uwamuyayaya niwuyu, ati ŵakamwisiŵeni mweŵo emwe mwenka mweŵaLesu ŵacine, nawoyo uyu mwatumine, Yesu Klistu. Yoane 17:3

Uyo ulukumfwisya amasiwi anji nekupema-mo muli ŵaŵo aŵantumine, uyo euli nemweo uwamuyayaya, naye taakesa kusini-nwa-po; sombi afuma-mo mumfwa, ainjila muMweo. —Yoane 5:24b

Umupasi uwine ulaucita wu-
mboni umupasi wesu ati tuli wana
waLesi. —AwaLoma 8:16

Uyo uli neMwana euli nemweo
uyo: uyo utaakwete Umwana wa-
Lesi taakwete umweo uyo. Na-
mulembeleni ifyo-fintu mweo,
mwemucetekela kwisina lyaMwa-
na waLesi, ati mukesiwe ati
muli nemweo uwamuyayaya.
—1 Yoane 5:12, 13

Lomba imilimo yakulungama
ikalukuli wutende, nekulambulwa
kwakulungama nekulukuli kutu-
ntumana nekucetekela impindi
yonse pee. —Yisaya 32:17

Uyo uli nemafunde anji, nekulu-
kwalama, uyo-ye eulukuntemwa
neho; kawili uyo ulukuntemwa
neho, akatemiwa kuli waTata; na-
neho nkamuntemwa, nekulibwene-
siya kuli ye. —Yoane 14:21

Popele, pakuti muli wana, wa-
Lesi walitumine Umupasi wa-
Mwana wa ho mumitima yesu,
ukulukulila ati, Aba! Tata!
—AwaGalatya 4:6

Kuli fifi eku twisiwa ati tuliike-
le muli ho, na ho nekulukwikala
muli fweho, pakuti walitupele
fweho ifyaMupasi wa ho.
—1 Yoane 4:13

Sombi wukumo ndukwisa kuli mweŵo; kawili ifyewo ifyo ndukulaŵilila mucalo capansi, ati ukusangalala kwanji kukumane muli wo. —Yoane 17:13

Sombi nkamuwoneni liwili, eli ikasangalala imitima yenu: nako-kusangalala kwenu tapali muntu ukakufumya-mo muli mweŵo. —Yoane 16:22b

Pakuti Uwufumu bwaŵaLesatawuli kulya nekunwa, sombi kulungama newutende nekusemba ukwamuMupasi Uswetelele. —AŵaLoma 14:17

Pakuti pali fyefyo mukasangalala pakutapa amenda mumikalo yakupulusya. —Yisaya 12:3

Nalitalicilwe pamo naŵaKlistu, popele nsiikele newo nemweo wukumo, sombi niŵaKlistu ewekele nemweo muli newo; lomba ifyo ifi njikele mumunefu ndiikele nemweo mukucetekela uko ukwaku. Wana ŵaŵaLesaaŵantemenwe nekuliposa pakuti pali newo.

—AŵaGalatya 2:20

Ifintu ifyo namuwuleni ati ukusangalala kwanji kukalukwikele muli mweŵo, nako ukusangalala kwenu nekulukufula. —Yoane 15:11

Mukandanjisya insila yamweo: pamenso enu pali ukusemba ukwakukumana; mulupi lwenu ulwakulwine muli ifyakutemwesya ifyamuyayaya. —Amasamo 16:11

Sombi kani teti mukomfwisye isiwi lyawaYawe, sombi mulialucile ifunde lyawaYawe, eli kuka-muwucileni ukuwoko kwaYa-we, koti nifyefyo ifi kwaawucile wawisinwe. —1 Samweli 12:15

Tamwisi ati, pakuliposa kumuntu koti wasya mukutumikwa kuli ye, muli wasya wawoyo kuli ye eko mutumikwa; kani wasya wakuwifya ukulete'mfwa, kani wakutumikwa ukuleto'kulungama?

—AwaLoma 6:16

Nekumubwesesyeni mwewo, mwemulukukululuka, ukutusia pamo nafweo, pakufisuluka waSikulu Yesu ukufuma kwiulu pamo nenkalamba syamakosa awo,

mumulilo ulukwaka, ukulukuwa-bwesesyemilandu awo awatawesi waLesanaawo naowo awapula-isyIcewo Iciweme icawaSikulu wesu Yesu Klistu. Awo wakafuta umulandu wawo ekonalwa kwamuyayaya, ukuwatamfya pamenso awaSikulu nakuwuleme bwamakosa awo.

—2 AwaTesalonike 1:7-9

Woneni, ndukuteka pamenso enu lelo isyuko nekufingwa; pakawa lisyuko, kani mukakutike amafunde awaYawe Lesa wenu, aya ndukumufundeni akasuwa kano; pakawa kufingwa, kani mukawule ukukutika amafunde awaYawe Lesa wenu. —Ndutelonomi 11:26-28a

Nakaŵili ati imini syonse sika-
suminine ati ŵaYesu Klistu niŵa-
Sikulu, ukuŵaletelo'ŵuleme ŵa-
Lesa ŵaWisiŵo. —AŵaFilipoi 2:11

Penka aŵantu ŵonse ukansumi-
na pamenso aŵantu, uyo-ye nane-
ŵo űkamusumina pamenso aŵa-
Tata aŵaKwiulu. Sombi aŵantu
ŵonse ukanzana pamenso aŵa-
ntu, uyo naneŵo űkamukana pa-
menso aŵaTata aŵaKwiulu.

—Matayo 10:32, 33

Pakuti kani wakufisulula kuka-
nwa koŵe ati ŵaYesu niŵaSikulu,
nekulukucetekela mumutima wo-
ŵe ati ŵaLesa ŵaliŵaŵusisye pa-
kati kaŵafwile, wakupuluka; pa-

kuti mumutima aŵantu ŵalacete-
kela ukwakuleta ukulungama; na-
kukanwa nako ŵalafisulula ukwa-
kuleta ukupuluka.

—AŵaLoma 10:9, 10

Aŵantu ŵonse ukano'Mwana
waŵo, eutaakwete ŵaWisifwe:
Uyo usuminino'Mwana waŵo euli
naŵa Wisifwe kaŵili.

—1 Yoane 2:23

Pakuti aŵantu ŵonse ukaŵa ne-
nsoni pakuti pali neŵo nemasiwi
anji, pakuti pali woyo neMwana
waMuntunsi naye akaŵa nensoni,
pakwisa muŵuleme bwakwe na-
mulu ŵoŵo ubwaŵaWisi, naŵoŵo
ubwanakalamba isiswetelele.

—Luku 9:26

Muleke ukupendwa, mulukupe-mbelele; pakuti akapondo kenu, umusensesi, koti ninkalamu iilu-kuwuluma, kalapitana ili kafwaya awakulya. —1 Petilo 5:8

Ukwisa kwawoyo kuli koti kucita kwakwe Satana nemakosa onse netwisiwilo nefyaufi ifyakukankamana. —2 AwaTesalonike 2:9

Mukuwasiwula mumenso, ati wakaalucile kukutuwa ukufuma kumfinsi, nakuli waLesu ukufuma kuwukulu bwakwe Satana, ati waka-poke ukulekelele'fyakuwifya newupyani pakati pali wawo awa-swesiwe pakuti pakupema-mo muli newo. —Ifyacitilwe 26:18

Penka'po waYesu walitwitwe kuMupasi mumpanga mukwesi-wa kumusensesi. Penka waYesu walilawile kuli ye ati: Fuma-po Satana! pakuti fililembelwe ati: Ulukucindika waSikulu Lesu wowe, kawili ulukuwapyunjila wo wenka! Penka'po umusensesi aliwalekele; lombanekalamba syaliisile nekuwatawatawila.

—Matayo 4:1 na 10, 11

Popele ifyakupela-ko, mwewakwasu, kamulukukosa muli waSikulu namuwukulu bwamakosa awo. Kamufwala ifyakulifuna-ko fyonse ifyawaLesu, ati mukesiwe ukucicila ifyongola fyamusensesi. —AwaEfesa 6:10, 11

Popele pakuti aŵana ŵaliaŵanicile kumunefu nakumilopa, naŵo kaŵili ŵaliaŵanicile naŵo ifyo fyopele; ati pakufwa ŵakamwalule walukoso uyo uwali neŵukulu bwamfwa, emusensesi.

—AŵaEbeya 2:14

Uyo ucite'fiŵipile ewakumusesesi; pakuti umusensesi alaŵifya napakutanga ponse. Pakuti pali fifi epwabwenekela Umwana waŵaLesi, ati ngaakonale ukucita kwamusesesi. —1 Yoane 3:8

Mbaninani ukatulekanya neŵu-temwe bwaŵaKlistu? Kani kuku-
luluka, kani ninsoni, kani kupe-
nga, kani ninsala, kani ŵusakula,
kani censwa, kani nimpoko? Ko-

ku; sombi mufintu ifyo fyonse tu-
lisyucile ukwakucila-po lukoso,
pakuti pali ŵaŵo aŵatutemenwe.

—AŵaLoma 8:35 na 37

Kamukomekwa lombi kuli ŵa-
Lesi; sombi mucicile umusensesi
eli akamufyukeni. Palamineni
kuli ŵaLesi, eli akapalamina kuli
mweŵo.

—Jakobo 4:7, 8a

Elyo akafisuluka uyo upula'ma-
funde, uŵakepaya ŵaSikulu Yesu
kumupuya uwamukanwa kaŵo,
nekumwalula walukoso kukuŵo-
neka kwakwisa kwaŵo. Ukwisa
kwawoyo kuli koti kucita kwakwe
Satana nemakosa onse netwisiŵi-
lo nefyaŵufi ifyakukanŵamana.

—AŵaTesalonike 2:8, 9

Nan̄kalaŵila nemini syaŵantu-
nsi nesyaŋkalamba syaŵaLes̄a,
kani nsikwete-ŵutemwe, ndiŵele
luŵemba ululila, cela iciŵalisya
ngele ngele. —1 AŵaKolinto 13:1

Sombi ifisepo ifyakuMupasi
ŵutemwe, nekusangalala, neŵute-
nde, nen̄kumbu, neluse, nekuwa-
ma, nekucetekelwa, nekulicefya,
nekuliteka. —AŵaGalatya 5:22, 23a

Pen̄ka ŵalimwipwisye liŵili ati:
Simoni wemwana wakwe Jona,
kani ulintemwesye? Naye neku-
ŵaasuka ati: Inya mweŵaSikulu,
muliisi ati ndimutemenweni. Ka-
ŵalaŵila kuli ye ati: Embela imbe-
lele syanji. —Yoane 21:16

Kani mulintemenwe, mwakulu-
kwalama amafunde anji.

—Yoane 14:15

Kani umuntu alaŵile ati: Ndu-
kuŵatemwa ŵaLes̄a; sombi neku-
fitilwo'mukwaŵo, uyo-muntu wa-
kuŵepa; pakuti uyo utaatemwo'-
mukwaŵo uyu abwene, tesi uku-
ŵatemwa ŵaLes̄a aŵo aŵa taa-
bwene.

—I Yoane 4:20

Pakuti pali kuku aŵantu ŵonse
ŵakesiŵa ati muli ŵasambile ŵa-
nji, kani mukalukwikele nekute-
mwansyanya.

—Yoane 13:35

Tuliisi ati tulifumine mumfwa,
tuliinjile mumweo, pakuti tulate-
mwa' ŵakwasu. Uyo utaatemwa-
po aliikele mumfwa. —1 Yoane 3:14

Lomba wâYesu, ili wâwucile lucelocelo pakasuwâ akakutatiko'mulungu, wâlitanjile ukulibwene-sya kuli Maliya uwakuMagadala, uyo wâtamfisye-mo ifi wânda fisanu nafiwili.

—Mako 16:9

Lomba pakupite'nsiku sisanu nasitatu awasambile wawo wali munanda liwili, naTomasi wali nakwe. Lomba, ili kwaiselwe-ko kumilyango, wâYesu waliisile nekwi-makana pakati pali wo, nekulawila ati: Uwutende bwikale nenu. Penka walilawile kuli Tomasi ati: Tambiko'munwe wo we kuno, uwone mumapi anji; nekuwoko we nako utambike kuno, winjisy muntiwi yansi; wikanaike, so-

mbi ucetekele. Lomba Tomasi ali-waasucile ati: Mwe waSikulu wansi, mwe waLesa wansi.

—Yoane 20:26-28

Nafwe wo tuli nimboni syafintu fyonse ifi wacitile mucalo ca waJuda namuJelusalemi; awo a wa waipeye kawili, ili wawatalicile pamuti. Awo waLesa ewa wawusisye pansiku sitatu, nekusumina ati wawoneke, tekuwantu wonse, sombi kumboni isyo isyasalulwilwe akale kuli waLesa, ekuli fwe wo, fwe twalile nekunwa nawo, pakuwuka wo pawafwile. —Ifyacitilwe 10:39-41

Awaposelwe pakuti pafyakupulaisya fyesu, nekuwusiwa mukutulunjika.

—AwaLoma 4:25

UKUBUSIWA MUBULEME BWA LUCETEKELU LWESU

39

Tekulukukanakamana pakuti pali fyefyo; pakuti ikesa impindi iyo lomba, awantu wonse awali mufilende wakomfwe'siwi lyakwe, nekufuma-mo; awo awalukucite'fiweme wakawuka liwili ukwa-Mweo; sombi awo awalukucite'fiwipile wakawuka liwili ukwakusololola.

—Yoane 5:28, 29

Kani tamwisi ati fweŵo fwense, fwetwaŵatisiwe muli waKlistu Yesu, twaliŵatisiwe mumfwa yaŵo? Pakuti pali fyefyo twalisicilwe pamo naŵo pakuŵatisiwa mumfwa; ati koti nifyopele'fyo ifi waŵusiwe waKlistu pakati kaŵa-

fwile, pakuti paŵuleme bwaŵa-Wisiŵo, nafweŵo fyopele'fyo tukesiŵe ukwenda mufyaŵukumo ifyaMweo.

—AŵaLoma 6:3-4

Sombi kani waKlistu wali muli mweŵo, umuŵili ulifwile pakuti pakuŵifya; sombi umupasi emweo pakuti pakulungama. Sombi, kani Umupasi waŵaŵo, aŵaŵaŵusisye waYesu pakati kaŵafwile, uleka muli mweŵo, aŵo, aŵaŵaŵusisye waKlistu Yesu pakati kaŵafwile, wakasinsimuna nemiŵili yenu iisi ukufwa, pakuti paMupasi waŵo uwikala muli mweŵo.

—AŵaLoma 8:10, 11

Ati wakatsumine fweŵo, pa-
kupuluka kuminwe yatupondo
twesu, twakulukuŵapyunjila apa-
kuŵulo' kutina, mukuswetelele
namukulungama mumitima pa-
menso aŵo insiku syesu syonse.

—Luku 1:74, 75

Popele, pakuti tuli nemalailo
ayo, mweŵatemiwe, ngatuliswe-
sye ukufifumya ifiŵipile fyonse
ifyakumunefu nefyakumupasi,
nekulukuwaminisya ukulungama
mukutonda ukwakuli ŵaLesi.

—2 AŵaKolinto 7:1

Cinenene neŵo ndukumuŵati-
syeni mumenda, akesiŵilo kakwa-
lulula imitima, sombi uyo ulukwi-

sa panuma panji alincilile neŵo
uŵukulu, uyo inkwaŵilo syakwe
nsielelwe ukusipinta; uyo akamu-
ŵatisyeni muMupasi Uswetelele
namumulilo.

—Matayo 3:11

Pakuti pali fyefyo kani umuntu
nekuliswesya ukufuma pali sye-
syo isyamipufyo, akaŵa ninongo
iyaŵuleme, iswetelele ielelwe imi-
limo yaŵawisikulu, iyansicilwe li-
mo ukulukucite' milimo yonse
iweme.

—2 Timote 2:21

Sombi koti nifyefyo ifi ŵaswe-
telele Aŵo aŵamwitileni, fyope-
le'fyo namweŵo muŵe ŵaswetele-
le mukwikala konse. —1 Petilo 1:15

Pakuti pali fyefyo naŵaYesu, ati ngaŵaswesye aŵantu kumilopa yaŵo aŵene, ŵalisomenwe pesonde lyacilyangwa.

—AŵaEbeya 13:12

Koti nifyopele'fyo ifi ŵatusalulwile muli ŵo, lomba tacingalengwa icalo, ati tukalukwikele tuli ŵaswetelele, aŵakuŵule'milandu pamenso aŵo muŵutemwe. Mu-fwale uŵuntu bwaŵukumo, ubwalenggelwe mucipasyo caŵaLesamukulungama namukuswetelela kwaŵucine. —AŵaEfesa 1:4; 4:24

Kukaŵa umuseŵo uko nensila, nayo ikelikwa ati: Ninsila-yakuswetelela; popele aŵali nefiko taŵakapita-mo neli umo. Ŵo aŵe-

ne ŵali naŵo. Uyo ukenda muli yonangaŵa'ti utumpile taakaluŵilamo, koku.

—Yisaya 35:8

Kani tufisulule ukuŵifya kwesu, ŵali ŵakucetekelwa ŵalungeme ati ŵakafitulucile ukuŵifya kwesu, ŵatuswesye kukusendama konse.

—1 Yoane 1:9

Popele pakuti fyonse'fyo fika-sunguluka, mbamekalilo asyani ukumwelelweni ukwikala muyeo iswetelele namukutemwaŵaLesam.

—2 Petilo 3:11

Kamulondo'ŵutende paŵantu ŵonse, nekusweto'ko uku utaa-kwete tekuti aŵone ŵaSikulu aŵantu ŵonse neli umo.

—AŵaEbeya 12:14

Popele kani mweŵo, mweŵaku-
wifya, muliisi ukuŵapela impese
isiweme aŵana ŵenu, tanje cine
ŵaWisinwe aŵaKwiulu eŵakaŵa-
pela Umupasi Uswetelele aŵo
aŵalukuŵalomba. —Luku 11:13

Pakuti ye muntu uweme uwi-
swile Umupasi Uswetelele neku-
cetekela. —Ifyacitilwe 11:24a

Popele pakweŵa ati ŵatembela,
umuŵaŵungene mwalitenkanine;
popele ŵonse nekwisula Umupasi
Uswetelele, nekulukulaŵila Isiwi
lyaŵaLesana nemitima ikosele.
—Ifyacitilwe 4:31

Kaŵili űkaŵika muli mweŵo
umupasi wanji, nekulengesya ati

mulukwenda mukufunda kwanji,
eli mukalukulama ukusololola
kwanji nekulukukucita.

—Esiceli 36:27

Sombi mweŵo tamuli mumune-
fu, muli muMupasi, kani icine
Umupasi waŵaLesana ulekala muli
mweŵo. Pakuti aŵantu ŵonse
utaakwete Umupasi waŵaKlistu
taali waŵo, yo. —AŵaLoma 8:9

Sombi mukapoka amakosa, pa-
kumuselucileni Umupasi Uswete-
lele; penka mukaŵa nimboni.

—Ifyacitilwe 1:8a

Naŵo aŵasambile ŵaliiswile
ukutemwa neMupasi Uswetelele.

—Ifyacitilwe 13:51b

WâYawe walekala aperi napali
wawo awali nemitima ikonokele
kunsoni, Walawapulusya awali
nemitima iyakulicefya.

—Amasamo 34:18

Pakuti iminwe yansi yalicitile
ifi-fintu fyonse, ... efilukulawila
wâYawe. Sombi nakulolesya kuli
wuyu-muntu, eupengele uli nemu-
tima wansoni, ulukututumina
isiwi lyanji.

—Yisaya 66:2

Naŵo wâYesu nekumweŵa ati:
Kani mulisi! Ifintu fyonse filiisi
ukucitwa kuli woyo ucetekela.

—Mako 9:23

Mwentemenwe, mwilukukaŋka-
mana kukwaka ukuli pali mweŵo,
ukumwisileni mukumwesenyi, ko-

ti kweŵa ati icakukaŋkamana cili-
wele pali mweŵo, koku; sombi
apakwaŵana naŵo ukusomenwa
kwaŵaKlistu epo kamusangalala;
ati napakufisuluka kwaŵuleme
bwaŵo mukasangalale nekuse-
mbo'kwakuti.

—1 Petilo 4:12, 13

Popele wâLesâ wakaŵasumwi-
na iminsosi yonse kumenso aŵo;
tapakalukuli imfwa liwili, neli ni-
nsoni, neli kulila, neli kusomenwa
konse, tau; pakuti ifintu ifyakuta-
nga filipitilile.

—Ukufisulula 21:4

Kocetekela muli wâYawe, ulu-
kucite' fiweme; ulukwikele muca-
lo, nekulukulonde' filungeme fye-
ŋka.

—Amasamo 37:3

Pakuti aŵene ŵalisomenwe pakwesiwa, pakuti pali fyefyo ŵaliisi ukuŵofwa-ko aŵo aŵalukwesiwa.
—AŵaEbeya 2:18

Popele ŵaLes a ŵaŵutende ŵakamonala bwangu Satana pansipamakasa enu. —AŵaLoma 16:20a

Ukukululuka kwamuntu ulungeme kwinji: Sombi ŵaYawe ŵalamupulusya kuli ko konse.
—Amasamo 34:19

Pakupita weŵo mumenda ŵkalukuli naweŵo, napakwaŵuke'nika tasikakuŵunnya-po tau; pakwenda weŵo mumulilo taukapyapo koku, nemulilo nawo taukaambucila pali weŵo yo.
—Yisaya 43:2

Kaŵili tuliisi ati ifintu fyonse filakumana mukucitile'fiweme aŵo aŵatemwa ŵaLes a, aŵetilwe kotikufwaya kwaŵo. —AŵaLoma 8:28

Ifyakwesya talingamwikateni, ifi taŵesi aŵantunsi ukupinta; sombi ŵaLes a ŵalitekenye; taŵakasumina ati mukesiwe ukucila napamakosa enu; sombi pamo necakwesya ŵakalenga nemwakupulucila, ati mukesiŵe ukucipinta.
—1 AŵaKolinto 10:13

Pakuti tatukwete umupapatilisi umukulu utesi ukumfwana nafweŵo mukunaka kwesu, sombi wali-esesiwe mufintu fyonse koti ni fyopele'fyo nafweŵo, sombi taaŵifisye, yo. —AŵaEbeya 4:15

Uyo ukacila-po nkamupela ukwikala nanewo petewe lyanji, kotti nifyopele'fyo ifi nacilile nanewo nekulukwikala nawaTata petewe lyawo. —Ukufisulula 3:21

Uyo ukacila-po, nkamwalula lupanda ulwamwitempuli lyawaLesawanzi, naye taakafuma mulya liwili; kawili nkalemba pali ye isina lyawaLesawanzi, nesina lyamusiwawaLesawanzi, eJelusalemi wawukumo, ulukuseluka kwiulu ukufuma kuli wawaLesawanzi, nesina lyanji nemwine ilyawukumo. —Ukufisulula 3:12

Uyo ukacila-po akafwikwa fyo-pele'fyo ifyakufwala ifituwile; po-

pele nsikasimanganye'sina lyakwe mwibuku lyamweo neli kusimanganya konse, sombi nkasuminina isina lyakwe pamenso awaTata napamenso ankalamba syawo. —Ukufisulula 3:5

Uyo ukacila-po eukapyana ifyofintu; nanewo nkulukuli niwawaLesawakwe; naye akalukuli mwana wanzi. —Ukufisulula 21:7

Uyo uli nematwi ngaomfwe ifi ulukulawila Umupasi kumakelesya. Uyo ukacila-po nkamupela ukulya ifyapaMuti waMweo, uli mukati muPaladaiso wawaLesawo. —Ukufisulula 2:7

BALESA BALUKULABILA KULIFWEBO PAKULEKANA

Sombi wamukakuupwa nduku-wafunda, teneŵo sombi niŵaSiku-lu aŵangafunda, ati: Umukasi te-kulekana nemulume wakwe; sombi kani alekane nakwe, ngaekale uŵusice, neli ngaalamwinwe ukubwelela kumulume wakwe; naka-wili ati: Umulume tekukano'mukasi wakwe. —1 AŵaKolinto 7:10, 11

Pakuti uyo-mwanakasi, uli nemulume wakwe, alikacilwe kumafunde kumulume wakwe, ili acili nemweo; sombi kani umulume afwa, alikakulucile kwifunde lya-mulume wakwe. Popele, ili aciikele nemweo umulume wakwe, kani aupwa umbi umwalalume, akeli-

kwa ati waŵucende: sombi kani afwo'mulume, umwanakasi alikakulucile kwifunde'lyo.

—AŵaLoma 7:2, 3a

Aŵantu ŵonse uwakukana umukasi wakwe, penka nekuupa naumbi, alukucito'ŵucende: nawoyo uwakumuupa umbi ukenwe kumulume wakwe, uyo naye alukucito'ŵucende. —Luku 16:18

Aŵantu ŵonse uwakuleko'mukasi wakwe, pamulandu utauli waŵucende, alukumulengelo'ŵucende uyo-mwanakasi; kawili aŵantu ŵonse ukamuupo'mwanakasi uyo uwakenwe, akacito'ŵucende.

—Matayo 5:32b

Penka kani ndukuya mukumwansicileni umupunda, nkabwela nekumupokeni kuli neŵo nemwine, ati mukalukwikele kopele uko uku nkalukwikele neŵo.

—Yoane 14:3

Wona, nkesa bwangu; wikatilile ifyo ifi uli nafyo, wengesa-kupokolola umuntinya woŵe aŵantu ŵonse neli umo. —Ukufisulula 3:11

Pakuti aŵantu ŵonse ukaŵa nensoni pakuti pali neŵo nemasiwianji pacitentekwa cino icaŵucende icakuŵifya, neMwana waMuntunsi naye akaŵa nensoni pakuti pali woyo, ili akesa ye pamo ne nkalamba isiswetelele muŵuleme bwaŵa Wisi. —Mako 8:38

Penka' po kakaŵoneka mwiulu akesiŵilo kaMwana waMuntunsi; impindi iyo imikoka yaŵantu yonse iyamucalo ikaŵombomana, popele ikaŵona Umwana waMuntunsi alukwisa pamakumbi akwiulu, nemakosa neŵu leme uŵukulu. —Matayo 24:30

Tekeni imitima yenu kaŵili; mwikalike imitima yenu; pakuti ukwisa kwaŵaSikulu kwapalami-na. —Jakobo 5:8

Pakuti, koti nifyopele' fyo ifi akampesimpesi kafuma kumutulesuŵa nekuŵoneka nakumbonsi konse, fyopele' fyo efikaŵa nekwisakwaMwana waMuntunsi!

—Matayo 24:27

Nekulaŵila ati: Mweŵantu ŵa-kuGalili, mbanindo mwimakani-ne ukulukutontomeka kwiulu? Aŵa-ŵaYesu aŵapokwa kwiulu ukufuma kuli mweŵo ŵakabwela koti nifyopele'fyo ifi mwaŵaŵona ukuya kwiulu. —Ifyacitilwe 1:11

Ŵona, ndukwisa koti nisilumfundi! Alisyucile uyo upembelela, ulama bwino ifyakufwala fyakwe, engesa-kwenda matakoko lukoso, neŵantu naŵo ŵengesa-ku-ŵona insoni syakwe!

—Ukufisulula 16:15

Mwentemenwe, ŵukumo tuli ŵana ŵaŵaLesi, kaŵili talinga-ŵoneka ifyo ifi tukalukuli. Sombi

tuliisi ati kani ŵakaŵoneke, tuka-palana naŵo, pakuti tukaŵaŵona fyenke'fyo ifi ŵali. Popele aŵantu ŵonse, uli nelucetekelo ulo ulwa-kuli ŵo, alaliswesya, koti nifyopele'fyo ifi ŵaswetelele ŵo.

—1 Yoane 3:2, 3

Ngamulukupembelela namwe-ŵo; pakuti pampindi iyo iyi tamu-kalanguluka Umwana waMuntunsi akesa.

—Luku 12:40

Pakuti Umwana waMuntunsi akesa muŵuleme bwaŵaWisi pamo neŵkalamba syaŵo; impindi iyo akaŵacite'milandu aŵantu ŵonse koti kucita kwaŵo.

—Matayo 16:27

ISIWI LYA BALESA

Iulu necalo capansi fikasila;
sombi amasiwi anji taakasila-po.

—Luku 21:33

Pakuti tapali ukusimika ukwa-
isile pakufwaya kwamuntunsi:
sombi aŵantu ŵalukulaŵila ifya-
kufuma kuli ŵaLesā, pakutwalwa
kuMupasi Uswetelele.

—2 Petilo 1:21

Amalembō onse alunjicilwe
afumine kuli ŵaLesā alielelwe
ukusambisya, nekucenjësya, ne-
kulunjika, nekufunda ukulunge-
me.

—2 Timote 3:16

Isiwi lyenu ninyale iyakuma-
kasa anji, kutuŵa ukwapansila
yanji.

—Amasamo 119:105

TEMBELA NE KUFITULUCILA

Sombi mulukutembele'fi ati:
MweŵaWisifwe aŵakwiulu, isina
lyenu licindikwe. Uŵufumu bwe-
nu bwise. Ukufwaya kwenu ku-
citwe, pansi pano koti nikwiulu.
Mutupele lelo ifyakulya fyesu
ifyalelo. Mutufitulucile ifyakuŵi-
fya fyesu, koti nifyopele'fyo ifi
tuŵacitila aŵo aŵatuŵifisya. Te-
kutufisya kufyakwesya, sombi
mutupulusye kukuŵifya; pakuti
bwenu uŵufumu, nemakosa, ne-
ŵuleme, insiku syonse isyamuya-
yaya. Amenī. Pakuti mweŵo kani
mulaŵacite űkumbu aŵantu aŵa-
ŵifya kuli mweŵo, ŵaWisinwe
aŵakwiulu naŵo ŵakamucitileni
iűkumbu namweŵo.

—Matayo 6:9-14

Scripture text from Lamba Bible, ©1959 by United Bible Societies, Africa Regional Centre, Nairobi, Kenya. Used by permission.

Published in numerous languages as God supplies funds in answer to prayer. If you would like more copies for prayerful distribution, write in English. Specify which language(s) you need and how many booklets.
World Missionary Press, PO Box 120, New Paris, IN 46553-0120 USA

Read booklets online or by App
www.wmp-readonline.org

www.wmpress.org

4-17

240 Lamba HFA